

ЗДРАВКО СРЕБРОВ
БЯЛАТА БРЕЗА И ДЕВЕТТЕ
ЕСЕННИ ВЕТРОВЕ

chitanka.info

Бисерка спеше до големите светли прозорци. В градината до тях растеше брезичка. Листата ѝ бяха зелени, а стъблото ѝ обагрено с бели петна. От прозореца брезичката светеше като голяма стеаринова свещ, каквито сега се срещат само в приказките на Андерсен.

Бисерка обичаше брезичката. Но от всичко на света най-много обичаше приказките.

Сега тя беше се събудила рано и стискаше клепките си. Баба ѝ Яна щеше да ѝ разкаже нова приказка. Снощи ѝ обеща. Бисерка се правеше на заспала.

— Хайде, Бисерче, събуди се! Отвори очичките си да видиш бялата брезичка какво злато е събрала по клоните си. Есента е дошла с крилатите ветрове. И листата на брезичката сега изглеждат като жълтички... То и приказката, дето ще ти разкажа, ще бъде за деветте есенни ветрове...

— Бабо, аз ще поспя още малко, докато ми разкажеш приказката. След туй ще се събудя... — усмихваше се Бисерка. А тъй ѝ се искаше да види жълтичките на брезата!... Ще ги види, но като чуе приказката.

— Те, деветте есенни ветрове, Бисерче — започваше приказката баба ѝ, — били братя, но не живеели заедно. Нито се виждали, нито се срещали. Буйни били — силата си не знаели. Ако се срещнат, чудеса ще станат по света: камък върху камък няма да остане, дърво до дърво. И животните, и птичките няма да има къде да се подслонят.

Деветте есенни ветрове живеели в най-голямата планина — безименната. Всички планини имат имена, само безименната нямала. Тя била толкова висока и толкова далече, че никой човек не можел да я стигне, колкото, и дълго да пътувал, нито да се възкачи на нея, че да ѝ даде име.

Защото човек дава имена на планините и на реките, и на езерата, че и на моретата. Но трябва да ги премине — да ги победи. А тази планина не била още победена. Човешки крак не бил стъпвал в нея, затова останала безименна...

Безименната планина имала девет бели върхове и девет черни пещери. А надолу се свличали гъсти гори, каквито нямало нийде другаде по света.

Върховете блестели като сребро, защото по тях снегът не се топял ни зиме, ни лете. А пещерите били по-черни от нощта, защото нямали дъно. Така си мислели хората... Мрак и мъгла извирали от

пещерите и не пускали да проникне в тях ни зрак от слънце, нито искра от звезда.

Под тия върхове, в черните пещери — всеки под своя връх и всеки в своята пещера — живеели деветте есенни ветрове.

Какво имало вътре, в тъмните пещери, никой нищо не знаел. Злато и сребро ли, безценни ли камъни! Или змии и гущери, смокове и таласъми?...

— Таласъми, бабо, няма — обади се Бисерка, без да отваря очите си.

— То може и да няма, Бисерче... Но тъй ми доде на приказката... Един по един под белите върхове, от черните пещери излизали деветте ветрове. Всеки, когато му дойдело времето. И всеки се спущал по своя път. Пазели да не се видят, да не се срещнат. А есента вървяла пред тях. Тя идвала от гората.

Есента — това била чудна девойка. Косите ѝ — от злато. Лицето ѝ — бяло и светло. Очите ѝ — по-бистри от водите на горските ручей. Дрехите ѝ — като небето на залез — от алена коприна, поръсена с дребни звездици. На шията ѝ имало огърлица с всякакви цветове. То било безценни камъни: червени, зелени, жълти — всякакви. Гривните ѝ — златни, а на кръста ѝ — колан от бяло сребро. На кадифените ѝ пантофки трепкали бисери.

Есента слизала в нашата рай-земя да обиколи лозята, царевичните ниви и градините. Спущала се на малка лодчица по планинската река. Изгубвала се към долната земя, до Бялото и до Черното море — по-светла от звезда, по-златна от морския залез, незнайно накъде, накрай свят...

Тогава по нея тръгвали един по един, един подир друг деветте есенни ветрове.

Там, дето минел първият вятър, гроздето зреело на едри свесла, дюлите жълтеели. Прасковите ставали златночервени, като зора. Белите щъркели и лястовичките се дигали високо в небето и отлитали към топлите страни. Идвал гроздобер.

Сред него тръгвал вторият вятър. Като бели и сиви пороища се свличали от планините стада с бели руна. Жлътвала се златната царевица по стопанските дворове. Белите тикви се събирали на камари. А дечицата тръгвали на училище с чанти и бузи като ябълки.

Тогава слизал третият вятър. От върховете се свличали бели и черни облаци. Валели дъждове. Земята се разкисвала, омеквала като душа. Хората почвали да орат. Полята задишвали с бяла пара. Мъглица се точела покрай потоците.

След третия вятър идвал четвъртият. Дишал той — с огън ли, с магия ли — зелените листа на брезите, на бука, на трепетликата, на тополите ставали златни... Ето я, Бисерче, и брезичката, клоните ѝ тежат от жълтички. А малкото дъбче в дъното на градината грее с черешова светлина. Пък канадската топола до зида ти маха с копринени кърпички. Шуми сухата златна шума. Листенца прехвъркват като птичета. Небето уж синьо, а се златее от единия край на гората до другия. Пък кой знае защо ли толкова са разтревожени врабчетата? Гнездата им се събарят от вятъра!... Всичко това чудо го прави четвъртият вятър. А след него довтаса и петият.

Този вятър ошмулва цялата гора, оголва дърветата. Само дъбът не дава лесно кафявата си шума. Съблича се гората, а хората се обличат — с палта, с шлифери-млифери, с шушлеци-мушлеци, как сега им викат? Пък по-старите хора поглеждат и към кожухчетата.

Шестият вятър и той е дъждовен. Свлича с пороищата опадалата шума. Полива засетите житни блокове. Окъпва посинелите зелки, червените чушки. Тия, дето ги рисуват по блокчетата.

Седмият, осмият — това са ветрове горняци. Те духат на студ. Врабците, гълъбите, враните се прибират към къщите, в градините. Задимяват комините. Мъглите лягат и по ниските, и по високите планини. А на безименната планина от белите върхове и черните пещери няма джун-джан...

— Какъв джун-джан, ма бабо — жуми още Бисерка, — такава дума я няма в речника...

— Няма я, зер — да не съм го правила аз този речник! То в него всички думи ги няма. Те, моите думи, са по-много...

... Но ето, най-после идва последният — деветият вятър. Този вятър е бял. Бял е. Защото, като спре да духа, дето е минал, по тревичките, по клонките и бурените се полепва слана. Свети тя на ранина като сребро. И чак към пладне слънцето я притопля, тя се превръща на капчици роса. Светли и чисти като твоите очички, Бисерче, които вече трябва да ги отвориш. Че я виж, слънцето огря жълтичките на бялата бреза. И те звънят, звънят навън, до прозореца. А и млекцето ти такава пара е дигнало!... Дошло е време и за ставане, и за най-сладка закуска — сутрешната...

... А след деветия вятър идва голямата бяла виелица. Земята става като невеста. Отишла си е есента — дошла е зимата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.